

બાળ મનોવિજ્ઞાનમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ

૧. સંશોધન પદ્ધતિશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો અંગેનું જ્ઞાન આપવું.
૨. મનોવિજ્ઞાનમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ અને યોજનાઓની તાલીમ આપી તેઓ સ્વતંત્ર રીતે મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધન કરી શકે તે માટે સજ્જ કરવા.
૩. રોજબરોજના જીવનની સમસ્યાઓનો મુકાબલો કરવા માટેવિદ્યાર્થીઓને વધુ અસરકારક બનવા માટે મદદ કરવી.

યુનિટ	વિષય	મૂળભૂત ખ્યાલો
૧.	સંશોધન પરિચય	૧.૧ સંશોધનનો અર્થ ૧.૨ સામાજિક સંશોધન એટલે શું ? ૧.૩ સામાજિક સંશોધનનું સ્વરૂપ અને હેતુઓ ૧.૪ સંશોધન પ્રક્રિયાના મુખ્ય સોપાનો ૧.૫ સંશોધનના પ્રકારો - શુદ્ધ સંશોધન - વ્યાવહારિક સંશોધન - ક્રિયાત્મક સંશોધન ૧.૬ સંશોધનનું મહત્વ અથવા ઉપયોગીતા ૧.૭ સંશોધનના જ્ઞાનનું મહત્વ ૧.૮ સંશોધન પદ્ધતિ વિરુદ્ધ પદ્ધતિશાસ્ત્ર ૧.૯ સારા સંશોધનના માપદંડ ૧.૧૦ ભારતમાં સંશોધનમાં ઉભી થતી મુશ્કેલીઓ
૨.	સંશોધન સમસ્યા, ઉત્કલ્પનાઓ અને પરિવર્તો	૨.૧ સંશોધન સમસ્યા - અર્થ - સારી સમસ્યાના લક્ષણો અને માપદંડ - સંશોધન સમસ્યાના ઉદભવ સ્થાનો અથવા સ્રોત ૨.૨ સંશોધન સમસ્યાની પસંદગી ૨.૩ સંશોધન સમસ્યાની પસંદગી માટે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો ૨.૪ સંશોધન સમસ્યાને વ્યાખ્યાયિત કરવાની જરૂરીયાત ૨.૫ સમસ્યાને વ્યાખ્યાયિત કરવા સાથે સંકળાયેલી ટેકનિક

		<p>૨.૬ ઉત્કલ્પના</p> <ul style="list-style-type: none"> - અર્થ - સ્વરૂપ - સારી અથવા વૈજ્ઞાનિક ઉત્કલ્પનાના લક્ષણો - ઉત્કલ્પનાના સ્ત્રોતો કે ઉદભવસ્થાનો - ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો <p>૨.૭ ઉત્કલ્પના ઘડતર માટે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો</p> <p>૨.૮ પરિવર્ત્ય</p> <ul style="list-style-type: none"> - અર્થ - પરિવર્ત્યના પ્રકારો
૩.	અન્વેષણાત્મક અને વર્ણનાત્મક અભ્યાસ	<p>૩.૧ અન્વેષણાત્મક અભ્યાસનો અર્થ અને સ્વરૂપ</p> <p>૩.૨ અન્વેષણાત્મક અભ્યાસની પદ્ધતિઓ તથા મર્યાદા</p> <p>૩.૩ વર્ણનાત્મક સંશોધન</p> <ul style="list-style-type: none"> - અર્થ અને સ્વરૂપ -વર્ણનાત્મક અભ્યાસના સોપાનો, મહત્વ અને મર્યાદા <p>૩.૪ વર્ણનાત્મક અભ્યાસના પ્રકારો</p> <ul style="list-style-type: none"> - સર્વેક્ષણ સંશોધન - કેસ અભ્યાસ પદ્ધતિ - સહસંબંધાત્મક સંશોધન
૪.	ક્ષેત્ર અભ્યાસ અને પ્રયોગશાળા સંશોધન	<p>૪.૧ ક્ષેત્ર અભ્યાસનો અર્થ, સ્વરૂપ, લક્ષણો અને તફાવતો</p> <p>૪.૨ ક્ષેત્ર અભ્યાસના પ્રકારો, સોપાનો, લાભ અને ગેરલાભ (મર્યાદાઓ)</p> <p>૪.૩ પ્રાયોગિક સંશોધન</p> <ul style="list-style-type: none"> -પ્રાયોગિક સંશોધનના પ્રકારો - પ્રાયોગિક યથાર્થતા